

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRNAVA
Vajanského 22, 918 67 Trnava 1

Číslo: 2 Pv 455/22/2207-16
EEČ: 2-21-1345-2023

Trnava 16.05.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
adresa na doručovanie písomností: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 01. novembra 2022 v čase približne o 16:45 h v XXXXX na Ulici XXXXX č. XXXXX v priestoroch bytu fyzicky napadol svoju matku XXXXX tým spôsobom, že poškodenú chytil pod krk a začal ju škrtiť načo sa jej pri obrane podarilo vymaniť zo zovretia v dôsledku čoho spadla na zem, kde ju následne obvinený presne nezistený počet krát udrel dlaňami zovretými v päšť do oblasti hlavy a chrbta, čím spôsobil poškodenej XXXXX zranenia a to zlomeninu 3.-10. rebra vpravo, krvácanie do hrudníka vpravo, pomliaždenie hlavy v temenej oblasti hlavy vpravo, pomliaždenie hlavy v spánkovej oblasti vpravo, pomliaždenie hlavy v čelovej oblasti obojstranne, pomliaždenie tváre vpravo, odreninu tváre pod očnicou vpravo, pomliaždenie brady vpravo, odreninu krku vpravo a pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, ktoré si vyžiadali dobu liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života poškodenej v trvaní 6 týždňov

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ XXXXX ČVS:ORP-XXXXX zo dňa 21.02.2023 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 01. 11. 2022 v čase asi o 16:45 hod. v priestoroch bytu na adrese XXXXX, XXXXX č. XXXXX fyzicky napadol svoju matku XXXXX, rok narodenia XXXXX, a to tým spôsobom, že poškodenú chytil pod krk a začal ju škrtiť načo sa jej pri obrane podarilo vymaniť zo zovretia v dôsledku čoho spadla na zem, kde ju následne páchatel presne nezistený počet krát udrel dlaňami zovretými v päšť do oblasti hlavy a chrbta, čím jej tak spôsobil na základe vypracovaného znaleckého posudku MUDr. XXXXX zranenia a to zlomeninu 3-10. rebra vpravo, krvácanie do hrudníka vpravo, pomliaždenie hlavy v temennej. oblasti hlavy vpravo, pomliaždenie hlavy v spánkovej oblasti vpravo, pomliaždenie hlavy v čelovej oblasti obojstranne, pomliaždenie tváre vpravo, odrenina tváre pod očnicou vpravo, pomliaždenie brady vpravo, odrenina krku vpravo a pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, ktoré si vyžiadali dobu liečby 6 týždňov.

V priebehu prípravného konania poverený príslušník PZ vykonalí výsluch poškodenej XXXXX, výsluch XXXXX pred vznesením obvinenia, do trestného konania pribral znalcov a tak do spisového materiálu zabezpečil znalecký posudok XXXXX číslo 78/2022 z odboru zdravotníctva odvetvie traumatológia, znalecký posudok znaleckej organizácie XXXXX číslo 04/2023, ďalej doložil zápisnicu o trestnom oznámení XXXXX, úradný záznam hliadky Obvodného oddelenia PZ XXXXX, správy z Psychiatrickej nemocnice XXXXX, odpis z registra trestov, výpis z ústrednej evidencie priestupkov, výpisy zo systémov REGOB a Avízo. Z vykonaných dôkazných prostriedkov a z nich vyplývajúcich dôkazov boli zistené nasledovné skutočnosti podstatné pre posúdenie skutkového a právneho stavu veci.

Zo zápisnice o trestnom oznámení XXXXX vyplynulo, že je dcérou poškodenej XXXXX, ktorá býva na adrese XXXXX XXXXX v XXXXX. Dňa 01.11.2022 v čase okolo 16:45 h telefonovala suseda jej matky XXXXX a povedala jej, že brat XXXXX zbil ich matku poškodenú. Po príchode na miesto sa matka nachádzala u menovanej susedy, kde ju vyšetrovali záchranári. Od matky - poškodenej sa dozvedela, že brat XXXXX mal halucinácie, začal jej nadávať, potom ju chytil pod krk a teda asi škrtil, tiež ju mal udierať päšťami do chrbta až kým nepadla na zem, následne ušla z bytu k susede. Brat bol zamknutý v izbe a neskôr ho videla na urgentnom prijíme. Tento žije asi od roku 2021 v spoločnej domácnosti s ich matkou, lieči sa na schizofréniu, raz do mesiaca chodil k psychiatričke, ktorá mu podávala liek injekčnou formou. Poškodená XXXXX vypovedala, že od roku 2021 žije v spoločnej domácnosti so svojim synom XXXXX, ktorý je psychiatrickým pacientom, na adrese XXXXX XXXXX v XXXXX, syn chodí každé štyri týždne k MUDr. XXXXX na injekčné podanie lieku. Dňa 01.11.2022 asi o 16:30 h sa vrátila domov kedy synovi XXXXX zo srandy povedala, či odtrhol madlo v osobnom výťahu bytového domu. Na to syn voči nej agresívne vyskočil, začal ju obviňovať, že ho udala a ohovára ho, mal takéto bludné predstavy. Potom ju syn chytil pod krkom a začal škrtiť, nejako sa mu vyšmykla zo zovretia a spadla na zem, kde ju syn začal päšťami udierať do hlavy a chrbta, nevedela koľkokrát ju udrel ani ako dlho to trvalo. Potom sám od seba prestal a jej sa podarilo utiecť z bytu k susede XXXXX, ktorá zavolała dcéru XXXXX a sanitku. Zo

strany syna išlo o prvé takéto napadnutie, myslí si že ju zbil preto, že vynechal liečbu a konal z dôvodu choroby, syn je invalidným dôchodcom. XXXXX vypovedal, že si presne nepamätá skutok. Ako prišla jeho mama XXXXX domov toho dňa 01.11.2022, rozčúľilo ho jej vyjadrenie, že odtrhol nejaké madlo vo výťahu bytového domu, po čom agresívne zareagoval a chytil mamu pod krk, táto sa mu vyšmykla a spadla na zem a tam ju viackrát udrel päťami do hlavy a chrbta. Trvalo to chvíľu a on ju potom nechal, následne mama utiekla von. On sa zamkol v izbe, lebo sa bál, že po neho prídu policajti. Nepamätal si či sa jej počas útoku vyhrážal. Raz do mesiaca chodil na injekciu Haloperidolu k MUDr. XXXXX, v čase činu meškal s podaním lieku asi dva týždne. Konanie voči matke ho mrzelo. Podľa znaleckého posudku XXXXX poškodená XXXXX dňa 01.11.2022 utrpela zranenia zlomeninu 3.-10. rebra vpravo, krvácanie do hrudníka vpravo, pomliaždenie hlavy v temenej oblasti hlavy vpravo, pomliaždenie hlavy v spánkovej oblasti vpravo, pomliaždenie hlavy v čelovej oblasti obojstranne, pomliaždenie tváre vpravo, odreninu tváre pod očnicou vpravo, pomliaždenie brady vpravo, odreninu krku vpravo a pomliaždenie hrudníkovej chrbtice, ktoré si vyžiadali dobu liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života poškodenej v trvaní 6 týždňov. Zranenia boli spôsobené minimálne desaťkrát opakovaným násilím strednej intenzity, predmetom násilia bol tupý predmet menších rozmerov, ktorým mohli byť dlaň alebo päť. Poraneia mohli byť spôsobené tak ako uvádzala poškodená.

Na základe príkazu Okresného súdu XXXXX sp. zn. XXXXX3zo dňa 01.03.2023 k skúmaniu duševného stavu obvineného, bol vypracovaný znalecký posudok znaleckou organizáciou XXXXX z odvetvia psychiatrie. Podľa záverov znaleckého posudku obvinený XXXXX trpí duševnou poruchou psychózou a to paranoidnou schizofréniou. Trpí poruchami myslenia, ktoré majú charakter bludov prenasledovania a škodenia chorému, v akútnom stave je osobnosť psychoticky zmenená, nie je spojený s náhľadom na ochorenie a teda ani na chorobný charakter obsahov myslenia. Opakovane sa na ochorenie liečil cca od jeho 22 rokov na rôznych psychiatrických pracoviskách a z toho dôvodu bol invalidizovaný. V dôsledku akútneho psychotického stavu v čase spáchania skutku boli zaniknuté rozpoznávacie i ovládacie schopnosti obvineného, ktorý nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania následkom chorobne zmeneného úsudku. K vzplanutiu psychotického ataku došlo pravdepodobne z dôvodu prerušenia podávania psychofarmaka v depotnej forme. V súčasnosti po pol roka trvajúcej intenzívnej najmä farmakologickej liečbe nadobudol schopnosť chápať zmysel trestného konania. Obvinený nie je v stave chronického duševného ochorenia schopný sa o seba riadne postarať, zabezpečovať si svoje základné životné potreby a samostatne bývať, jeho pobyt na slobode vzhľadom na bludy prenasledovania a ohrozovania jeho osoby môže byť potenciálne nebezpečný zvlášť z dôvodu, že nie je možné zabezpečiť jeho kontinuálnu ambulantnú liečbu, na ktorej opakovane zlyhal. Znalci sa zhodli, že je nutné obvinenému nariadiť ústavnú ochrannú psychiatrickú liečbu. Zároveň uviedli, že je potrebné konať vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, aby pacient nemohol rozhodovať o svojej liečbe a o svojom pobyte.

Dokazovaním, ktoré bolo vykonané v prípravnom konaní a z jeho výsledkov vyplývajúcimi skutkovými zisteniami bolo dostatočne preukázané, že došlo k spáchaniu skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a vznesenia obvinenia, že práve obvinený XXXXX spáchal predmetný skutok, pre ktorý bolo jeho osobe vznesené obvinenie. Protiprávne konanie obvineného - skutok by inak

napíňal zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Obvinený je usvedčovaný zo spáchania stíhaného činu inak trestného výsluchom poškodenej XXXXX, trestným oznámením XXXXX, vlastnou výpoveďou - svojim priznaním, znaleckým posudkom z odboru zdravotníctva, znaleckým posudkom z odvetvia psychiatrie či úradným záznamom zasahujúcej policajnej hliadky, z ktorých jednoznačne a teda bez dôvodných pochybností vyplývali existencia a spôsob spáchania skutku, jeho okolnosti a osoba páchatela. Spisový materiál obsahuje viaceré priame aj nepriame dôkazy, ktoré v súhrne tvoria logickú, vzájomne sa dopĺňujúcu, uzavretú, nenarušenú a presvedčivú sústavu dôkazov, ktoré obvineného usvedčujú z konania, pre ktoré bolo začaté a vedené trestné stíhanie.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestným činom, protiprávny čin, ktorého znaky činu, sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak (napr. § 10 ods. 2). Podľa § 15 ods. 1 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom (písmeno a - priamy úmysel), alebo vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí bol s tým uzrozmeneý. (písmeno b - nepriamy úmysel). Prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spácha ten, kto inému úmyselne ublíži na zdraví. Trestným činom je teda zavinené konanie trestne zodpovednej osoby, ktorého znaky sú obsiahnuté v osobitnej časti Trestného zákona v konkrétne skutkovej podstate. Zákonými znakmi skutkovej podstaty sú štyri skupiny znakov určujúce subjekt (páchatel'), subjektívnu stránku (zavinenie, niekedy aj pohnútky), objekt (chránený záujem) a objektívnu stránku (konanie, následok, ich príčinná súvislosť). Všetky formálne obligatórne znaky musia byť naplnené, inak nejde o trestný čin, hoci by išlo o protiprávne konanie v zmysle právnych predpisov z netrestnej oblasti.

Objektom trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona je ľudské zdravie, z hľadiska subjektívnej stránky zákon predpokladá úmyselné zavinenie. Definícia ublíženia na zdraví je upravená v ustanovení § 123 ods. 2 Trestného zákona. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia ublížením na zdraví sa rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného. Skutočný charakter poruchy alebo poškodenia zdravia sa zároveň skúma aj podľa príznakov, bolestivosti, ťažkostí poškodeného, intenzitou a dobou, po ktorú sa tieto prejavovali, a ktorý orgán a ktorá funkcia boli zasiahnuté, resp. narušené a do akej miery. Dôležité je, akú objektívne potrebnú dobu liečenia zranenie vyžaduje na zahojenie, obnovenie funkčnosti orgánu, vrátane prípadnej rehabilitácie, ak je vzhľadom na poruchu zdravia nevyhnutné k tejto pristúpiť a po akú dobu bol poškodený podstatným spôsobom obmedzený v bežnom spôsobe života. Podľa ustálenej praxe sa vyžaduje najmenej 7 dní. Z hľadiska objektívnej stránky môže byť úmyselný trestný čin ublíženia na zdraví spáchaný predovšetkým aktívnym konaním násilnej povahy (úder, kopance, sácanie, škrtenie a pod.). Medzi konaním páchatela (fyzickým násilím) a následkom na ľudskom tele (zranenia) musí byť dôkazmi preukázaná príčinná súvislosť, teda, že k ublíženiu na zdraví došlo výlučne fyzickým útokom páchatela. Úmyselné zavinenie sa musí pri dotknutom trestnom čine vzťahovať aj na príčinnú súvislosť, preto páchatel môže zodpovedať za vzniknutý účinok na hmotnom predmete útoku a následok, len ak

mohol predvídať príčinný priebeh. Zavinenie sa musí vzťahovať na všetky skutočnosti tvoriace páchatel'ov skutok, teda ktoré sú znakom skutkovej podstaty trestného činu. Pri priamom úmysle páchatel' vedel, že spôsobom uvedeným v Trestnom zákone poruší alebo ohrozí ním chránený záujem, resp. vedel, že môže tento záujem porušiť alebo ohroziť a chcel spôsobiť porušenie či ohrozenie chráneného záujmu, je súčasne daná vedomostná aj vôľová zložka. Pri nepriamom úmysle páchatel' vedel, že môže spôsobiť porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu a v prípade jeho spôsobenia je s tým uzrozmeneý. Uzrozmeneím je aktívny vôľový vzťah páchatel'a k spôsobeniu následku relevantného pre trestné právo, čím sa rozumie vôľa, ktorá sa prejavila navonok správaním – konaním páchatel'a. Trestnoprávny následok je v tomto prípade nechceným vedľajším následkom konania páchatel'a, ktorý predpokladal a je s ním uzrozmeneý.

V zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Podľa § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Citované zákonné ustanovenia sú vo vzájomnej súvislosti, pričom zastavenie trestného stíhania z označeného obligatórneho dôvodu je možné potom, ako sa prostredníctvom dokazovania zistí, že čin, ktorý je obvinenému kladený za vinu sa skutočne stal, avšak k vyvodu trestnej zodpovednosti voči obvinenému bráni jeho nepríčetnosť v čase činu.

Vzhľadom na zistené a prezentované skutočnosti a to najmä konkrétne závery znaleckého skúmania z odvetvia psychiatrie, podľa ktorých u obvineného XXXXX v čase spáchania skutku bol objektívne doložený nedostatok – vymiznutie rozpoznávacej aj ovládacej schopnosti z titulu duševnej poruchy a relapsu psychotického ataku paranoidnej schizofrénie, je daná okolnosť vylučujúca trestnú zodpovednosť za stíhaný čin. Vznikol tak zákonný dôvod na zastavenie trestného stíhania pre nepríčetnosť obvineného.

Z týchto dôvodov som rozhodol o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Martin Bednárík
prokurátor